

Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu

2.1 Zhrnutie vplyvov na rozpočet verejnej správy v návrhu

Tabuľka č. 1

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	Vplyv na rozpočet verejnej správy (v eurách)			
	2022	2023	2024	2025
Prijmy verejnej správy celkom	0	0	176 904	390 096
v tom: za každý subjekt verejnej správy zvlášť	0	0	0	0
<i>z toho:</i>				
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
<i>Rozpočtové prostriedky</i>	0	0	0	0
<i>EÚ zdroje</i>	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy (Environmentálny fond)	0	0	176 904	390 096
Výdavky verejnej správy celkom	0	0	175 446	348 592
MŽP SR/program 076	0	0	175 446	348 592
<i>z toho:</i>				
- vplyv na ŠR	0	0	175 446	348 592
<i>Rozpočtové prostriedky</i>	0	0	175 446	348 592
<i>EÚ zdroje</i>	0	0	0	0
<i>spolufinancovanie</i>	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Vplyv na počet zamestnancov	0	0	8	16
- vplyv na ŠR	0	0	8	16
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Vplyv na mzdové výdavky	0	0	130 008	258 312
- vplyv na ŠR	0	0	130 008	258 312
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Financovanie zabezpečené v rozpočte	0	0	175 446	348 592
MŽP SR/program 076	0	0	175 446	348 592
Iné ako rozpočtové zdroje	0	0	0	0
Rozpočtovo nekrytý vplyv / úspora	0	0	0	0

2.1.1. Financovanie návrhu - Návrh na riešenie úbytku príjmov alebo zvýšených výdavkov podľa § 33 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy:

Financovanie osobných výdavkov spolu 16 nových zamestnancov aparátu SIŽP (v roku 2024 8 nových zamestnancov, v roku 2025 8 nových zamestnancov) a v nasledujúcich rokoch bude zabezpečené bez dopadu na rozpočet verejnej správy, a to konkrétne zvýšením príjmov verejnej správy (Environmentálneho fondu) od roku 2024 z uložených pokút inšpekciou odpadového hospodárstva SIŽP, v zmysle čoho bude vplyv na rozpočet verejnej správy neutrálny. Detaily preukazujúce neutrálny vplyv na rozpočet sú uvedené v bode 1. kapitoly 2.2.1.

Positívne vplyvy na rozpočet verejnej správy týkajúce sa zvýšenia poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov nie je v súčasnosti možné kvantifikovať, nakoľko kvantifikácia bude vyčíslená až v legislatívnom procese návrhu novely zákona o poplatkoch za uloženie odpadu, na základe konkrétneho návrhu zvýšenia poplatkov.

2.2. Popis a charakteristika návrhu

2.2.1. Popis návrhu:

1. Navýšenie o **16 zamestnancov** SIŽP pre oblasť pôsobnosti štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve (opatrenie O.3 návrhu strategického dokumentu) je nevyhnutné z dôvodu garantovania celospoločensky žiadúceho presadzovania legislatívy platnej na úseku odpadového hospodárstva a kontroly jej dodržiavania, najmä v oblastiach ustanovených § 106 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o odpadoch). Výsledkom tohto personálneho navýšenia sa má dosiahnuť zvýšený počet kontrol vykonávaných inšpekciou odpadového hospodárstva, ktorý zaistí komplexné preverovanie dodržiavania jednotlivých povinností ustanovených zákonom o odpadoch a schválených parlamentom SR, v rozsahu v akom sú tieto povinnosti v zákone upravené.

Personálne obsadenie SIŽP, inšpekcie odpadového hospodárstva, je dlhodobo mimoriadne vážne poddimenzované, čo je hlavným dôvodom obmedzeného výkonu kontrolnej činnosti (zodpovedajúcemu aktuálnemu personálnemu obsadeniu) dodržiavania povinností ustanovených v predpisoch platných na úseku odpadového hospodárstva, ako aj rozsahu vykonávaných kontrol, čím sa fakticky eliminuje ich význam. Súčasný nepriaznivý personálny stav ide na úkor kvality životného prostredia, keďže nie je možné vykonávať v dostatočnom počte a požadovanom rozsahu napríklad kontroly cezhraničného pohybu, kontroly obcí pri nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, kontroly zariadení na nakladanie s odpadmi, v ktorých môže často končiť aj nepovolený odpad, kontroly zberu odpadov, kontroly povinností v oblasti rozšírenej povinnosti výrobcov – kde v dôsledku neplnenia si finančnej povinnosti niektorých výrobcov sa prejavuje nedostatok finančných prostriedkov na zaistenie nakladania s odpadmi z týchto výrobcov, iné.

Vzhľadom na tieto skutočnosti, ale nielen, je celospoločensky nevyhnutné navýšiť počet zamestnancov SIŽP, inšpekcie odpadového hospodárstva, čo je základným predpokladom pre garantovanie ústavného práva každého občana na zdravé životné prostredie, ktoré sa však nedá zabezpečiť bez náležitého personálneho zabezpečenia príslušnej kontrolnej zložky štátu. Posilnenie stavu by malo nastať spolu minimálne o 3 inšpektorov na každom z piatich odborov inšpekcie odpadového hospodárstva, t.z.

posilnenie celkom o 15 inšpektorov a jedného inšpektora na ústredí SIŽP, na Útvare inšpekcie odpadového hospodárstva, spolu teda 16 zamestnancov.

SIŽP v rámci výkonu svojej činnosti v roku 2020 uložila pokuty v sumárnej výške **1 914 039,26 eur**, z toho inšpekcia odpadového hospodárstva uložila pokuty vo výške **389 600,- eur**. V roku 2019 uložila pokuty v sumárnej výške **1 790 330,15 eur**, z toho inšpekcia odpadového hospodárstva uložila pokuty vo výške **335 950,- eur**. Príjmom právoplatne uložených pokút je Environmentálny fond (EF).

Podľa ods. 3 zákona č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zák. č. 587/2004 Z.z.) zdrojom EF sú, okrem iného, aj:

- pokuty uložené orgánmi štátnej správy starostlivosti o životné prostredie (písm. a/), t.j. aj pokuty uložené inšpekciou,
- poplatky za vypúšťanie odpadových vôd (písm. e/),
- poplatky za znečisťovanie ovzdušia (písm. f/),
- príjmy z poplatkov za uloženie odpadov (písm. v/).

Vyššie uvedené zdroje, ktoré sú prostriedkami EF (ale nielen tieto vymenované) je možné poskytnúť a použiť na rôzne účely, ktoré sú určené v § 4 ods. 1 zákona č. 587/2004 Z.z. (písm. a/ až ak/). Rozpočtové limity na strane výdavkov fondu sú nastavené Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

Vzhľadom na to, že

Požadované zvýšenie počtu zamestnancov SIŽP, inšpektorov odpadového hospodárstva, priamoúmerne znamená:

- zvýšenie počtu vykonaných kontrol, napr. aj na úseku zákona o poplatkoch, za účelom kontroly správnej výšky odvádzaných poplatkov do EF,
- ❖ podľa Výročnej správy EF za rok 2020 (str. 17; <http://www.envirofond.sk/img/Ziadosti/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%A1%20spr%C3%A1va%20EF%20za%20rok%202020.pdf>) EF, po odrátaní rôznych položiek, mohol použiť na poskytovanie dotácií vo forme bežných a kapitálových transferov 79 400 000 eur,
- následne aj zvýšenie sumárnej výšky pokút uložených na úseku inšpekcie odpadového hospodárstva,
- zvýšenie sumárnej výšky pokút uložených celkovo SIŽP,
- zvýšenie objemu finančnej prostriedky EF na odvod do príjmov do štátneho rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku (§ 4 ods. 1 písm. g/ zák. č. 587/2004 Z.z.).

Skutočné dosiahnuté príjmy EF v roku 2020 boli vo výške **1 018 605 190 eur**. Na týchto príjmoch sa podieľali aj vyššie uvedené zdroje. Po odrátaní prostriedkov na poskytovanie podpory formou úveru, na plnenie záväzkov v zmysle zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a na prevádzku fondu bolo možné použiť na poskytovanie dotácií vo forme bežných a kapitálových transferov 79 400 000 eur.

Na základe uložených pokút inšpekciou odpadového hospodárstva v roku 2020 (389 600,- eur) a počtu inšpektorov, ktorí uvedené pokuty uložili (29 inšpektorov), bol vypočítaný predpoklad uložených pokút v rokoch 2024 a 2025 za zvýšeného počtu inšpektorov po 8 inšpektorov v oboch rokoch.

Vzhľadom na to, že sa predpokladá, že bude dochádzať aj k zmene výšky uložených pokút v závislosti od vonkajších vplyvov, možno vyvodit' záver, že zvýšenie výdavkov a zároveň aj príjmov bude mať neutrálny vplyv na štátny rozpočet.

2. Účelom prijatia novely zákona o poplatkoch za uloženie odpadov, ktorej predmetom bude zvýšenie poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov (opatrenie O.4 návrhu strategického dokumentu), je znevýhodnenie skládkovania odpadov, ktoré je posledné v hierarchii odpadového hospodárstva, vytvorenie motivačného faktora pre triedený zber komunálnych odpadov a zvýšenie recyklácie komunálnych odpadov.

Čím viac bude obec triediť, tým menšiu sadzbu za komunálne odpady bude mať, čo okrem zvýhodnenej sadzby prináša zásadnú úsporu na financovaní zberu, odvozu a skládkovania zmesového komunálneho odpadu.

Keďže financovanie triedeného zberu je v súčasnosti riešené prostredníctvom organizácií zodpovednosti výrobcov, obce musia mať záujem o znižovanie množstva zmesového komunálneho odpadu, čo im môže priniesť značné úspory. Účelom prijatia novely zákona bude vytvárať ešte väčšiu tlak na zvyšovanie úrovne triedeného zberu a predchádzanie vzniku odpadov, čo by malo priniesť ešte väčšiu dynamiku v náraste vytriedených a recyklovaných odpadov.

Zvýšením poplatkov za skládkovanie odpadov sa očakáva výrazné zníženie skládkovania zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu, čím by mali obce ušetriť finančné prostriedky za skládkovanie komunálnych odpadov a tieto môžu presmerovať na iné spôsoby nakladania s odpadom, t. j. predovšetkým na recykláciu, resp. zhodnocovanie komunálnych odpadov. To znamená, že napriek zvýšeniu poplatkov za ukladanie odpadov na skládku odpadov by obec nemala mať v oblasti odpadového hospodárstva zvýšené náklady.

2.2.2. Charakteristika návrhu:

- zmena sadzby
 zmena v nároku
 nová služba alebo nariadenie (alebo ich zrušenie)
 kombinovaný návrh
 iné

2.2.3. Predpoklady vývoja objemu aktivít:

Jasne popíšte, v prípade potreby použite nižšie uvedenú tabuľku. Uved'te aj odhady základov daní a/alebo poplatkov, ak sa ich táto zmena týka.

Tabuľka č. 2

Objem aktivít	Odhadované objemy
---------------	-------------------

	r	r + 1	r + 2	r + 3
Indikátor ABC				
Indikátor KLM				
Indikátor XYZ				

2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie

Uveďte najdôležitejšie výpočty, ktoré boli použité na stanovenie vplyvov na príjmy a výdavky, ako aj predpoklady, z ktorých ste vychádzali. Predkladateľ by mal jasne odlíšiť podklady od kapitol a organizácií, aby bolo jasne vidieť základ použitý na výpočty.

Výpočet osobných výdavkov Slovenskej inšpekcie životného prostredia je nasledovný:

- inšpektor na Inšpektoráte životného prostredia, odbor inšpekcie odpadového hospodárstva

☐	základný plat	1 036,50 eur
☐	ostatné výdavky	300,00 eur
	Súčet	1 336,50 eur
☐	poistné a príspevky do poisťovní (34,95%)	467,10 eur

- inšpektor na ústredí – ÚIOH:

☐	základný plat	1 178,50 eur
☐	ostatné výdavky	300,00 eur
	Súčet	1 478,50 eur
☐	poistné a príspevky do poisťovní (34,95%)	516,70 eur

Prepočty na jednotlivé roky sú nasledovné:

Rok 2024:

mzdové výdavky: 7 inšpektorov OIOH x 1 336,50 eur = 9 355,50 x 12 = 112 266 eur

1 inšpektor ÚIOH x 1 478,50 eur = 1 478,50 x 12 = 17 742 eur

130 008 eur

poistné a príspevky do poisťovní : 130 008 x 0,3495 = 45 438 eur

S p o l u **175 446 eur**

Rok 2025:

mzdové výdavky: 15 inšpektorov OIOH x 1 336,50 eur = 20 047,50 x 12 = 240 570 eur

1 inšpektor ÚIOH x 1 478,50 eur = 1 478,50 x 12 = 17 742 eur

258 312 eur

poistné a príspevky do poisťovní : 258 312 x 0,3495 = 90 280 eur

S p o l u **348 592 eur**

Prognóza (indexácia) vybraných pokút Slovenskej inšpekcie životného prostredia bola vypočítaná z údajov za 5 ročné obdobie rokov 2016-2020, pričom prognóza vývoja pokút bola vypočítaná pomocou štatistickej funkcie TREND. Analýzou vývoja udelených pokút, ktoré predstavujú príjem do rozpočtu verejnej správy bolo zistené, že v roku 2024 bude suma pokút na jedného zamestnanca SIŽP predstavovať 22 113 eur a v roku 2025 24 381 eur.

Environmentálny fond	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
Príjmy (v eurách)	2022	2023	2024	2025	
Daňové príjmy (100)¹					
Nedaňové príjmy (200)¹	0	0	176 904	390 096	
222 003 za porušenie predpisov	0	0	176 904	390 096	
Granty a transfery (300)¹					
Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)					
Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)					
Dopad na príjmy verejnej správy celkom	0	0	176 904	390 096	

1 – príjmy rozpisat' až do položiek platnej ekonomickej klasifikácie

Poznámka:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt.

Tabuľka č. 4

Slovenská inšpekcia životného prostredia

Výdavky (v eurách)	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2022	2023	2024	2025	
Bežné výdavky (600)					
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	0	0	130 008	258 312	PT 7 pre 15 zamestnancov a PT 8 pre 1 zamestnanca (v zmysle prílohy 2 nariadenia vlády č. 389/2018 Z. z.)
Poistné a príspevok do poisťovní (620)	0	0	45 438	90 280	
Tovary a služby (630) ²					
Bežné transfery (640) ²					
Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou, návratnou finančnou výpomocou a finančným prenájomom (650) ²					
Kapitálové výdavky (700)					
Obstarávanie kapitálových aktív (710) ²					
Kapitálové transfery (720) ²					
Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (800)					
Dopad na výdavky verejnej správy celkom	0	0	175 446	348 592	

2 – výdavky rozpisat' až do položiek platnej ekonomickej klasifikácie

Poznámka:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt.

Tabuľka č. 5

Slovenská inšpekcia životného prostredia

Zamestnanosť	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2022	2023	2024	2025	
Počet zamestnancov celkom	0	0	8	16	
z toho vplyv na ŠR	0	0	8	16	
Priemerný mzdový výdavok (v eurách)			1 354,25	1 345,38	
z toho vplyv na ŠR					
Osobné výdavky celkom (v eurách)	0	0	175 446	348 592	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	0	0	130 008	258 312	
z toho vplyv na ŠR	0	0	130 008	258 312	
Poistné a príspevok do poisťovní (620)	0	0	45 438	90 280	
z toho vplyv na ŠR	0	0	45 438	90 280	

Poznámky:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt. Ak sa týka rôznych skupín zamestnancov, je potrebné počty, mzdy a poistné rozpisat' samostatne podľa spôsobu odmeňovania (napr. policajti, colníci ...).

Priemerný mzdový výdavok je tvorený podielom mzdových výdavkov na jedného zamestnanca na jeden kalendárny mesiac bežného roka.

Kategórie 610 a 620 sú z tejto prílohy prenášané do príslušných kategórií prílohy „výdavky“.

